

ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Број: _____

Датум: _____

Београд, Господара Вучића бр. 50

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА БЕЗБЕДНОСТИ,
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Наставно-научног већа Факултета безбедности бр. 366/10 од 13.06. 2018. године, именована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидаткиње мр Ивоне Лађевац под насловом „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“, у саставу:

1. проф. др Жарко Обрадовић, председник,
2. доц. др Милан Липовац, члан,
3. проф. др Зоран Јефтић, члан,
4. проф. др Бранислав Ђорђевић, члан,
5. проф. др Мирослав Младеновић, члан.

Комисија је проучила достављени рукопис докторске дисертације и Наставно-научном већу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ
О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ И ДИСЕРТАЦИЈИ

Кандидаткиња мр Ивона ЛАЂЕВАЦ рођена је 31. августа 1974. године у Нишу. Основну школу завршила је у Туприји, а средњу у Параћину.

Дипломирала је 8. марта 1999. године (просечна оцена 8,54) на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. На истом факултету стекла је титулу магистра политичких наука 1. јула 2008. године; наслов магистарске тезе: „Међународноправни субјективитет Европске уније“. Школске 2016/2017. године уписана је, као једно од „лица са звањем магистра наука која нису остварила право из члана 128.став 1. Закона...“, на III годину докторских студија на Факултету безбедности Универзитета у Београду.

Кандидаткиња је запослена у Институту за међународну политику и привреду од 25. јуна 2001. године, најпре као истраживач приправник, потом као истраживач сарадник. Као сарадник Института, укључена је на научноистраживачки пројекат Министарства просвете, науке и технолошког развоја под називом “Србија у савременим међународним односима: стратешки правци развоја и учвршћивања положаја Србије у међународним интегративним процесима – спољнополитички, међународни економски, правни и безбедносни аспекти“ (пројекат бр. 179029) са категоризацијом А2.

Од септембра 2017. начелница је Центра за студије „Појаса и пута свиле“ Института за међународну политику и привреду.

На Факултету политичких наука школске 2003/ 2004. године била је ангажована као демонстратор на предмету “Међународно јавно право“.

Секретар је редакције националног научног часописа *Међународни проблеми* (М51).

Говори енглески и служи се француским језиком. Учи кинески језик.

Кандидаткиња мр Ивона Лађевац објављивала је запажене и од стручног јавног мњења веома позитивно оцењене радове. Неки од њих су:

1. Ivona Lađevac, “La Serbia e la politiche dell'Unione Europea per la governance democratica locale”, in: “Mare nostrum: Cooperazione e nuove politiche dell'Unione European el Mediterraneo”, a cura di Andrea Stocchiero, Biblioteca di testi e studi, studi politici, Osservatorio

Interregionale Cooperazione Sviluppo, Centro Studi di Politica Internazionale, Carrocci editore, Roma, 2009, pp. 73-108.

2. Ивона Лађевац, „Повеља Европске уније о основним правима“, у: ВОДИЧ КРОЗ ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, уредник Благоје Бабић, Институт за међународну политику и привреду, Правни факултет Универзитета у Београду, ЈП Службени гласник, Београд, 2009, стр. 608-614.

3. Ивона Лађевац, Светлана Ђурђевић-Лукић, Ана Јовић-Лазич, „Међународно присуство на Косову и Метохији 1999-2009“, Институт за међународну политику и привреду, Београд, 2010,

4. Ивона Лађевац, Владимир Гречић, Слободан Јанковић, „Расправа о европској будућности Србије – осврт на активност цивилног друштва у Србији“, у: Улога цивилног друштва у промоцији потенцијала Подунавља у светлу израде стратегије ЕУ за дунавски регион / The role of civil society in promotion of the Danube basin potential in the light of the EU strategy for Danube region, Едита Стојић Карановић, Невенка Јефтић Шарчевић (приређивачи), Институт за међународну политику и привреду, Београд, 2011, стр. 105-116,

5. Ивона Лађевац, „Стратешко партнерство Русије и Кине“, Међународни проблеми, 2-3/2015, LXVII, Институт за међународну политику и привреду, Београд, 239-250.

6. Ivona Lađevac, Ana Jović-Lazić, “Reinterpretation of Japan's Constitution”, in: Major International Issues in the 21st Century from a Perspective of Japan and Europe, edited by Prof. Taro Tsukimura, M.Sc. IvonaLađevac, Global Resource Mangement, Doshisha University, Japan, Institute of International Politics and Economics, Belgrade, 2015, 23-36.

Мр Ивона Лађевац је током радне и академске каријере, учествовала са радовима на бројним семинарима, округлим столовима, конференцијама и другим научним скуповима у земљи и иностранству. Најзначајније су:

- Security and Cooperation in the South Eastern Europe, јун 2002. године, Дубровник, у организацији Inter University Centre,

- Young Faces Conference, август 2002. године, Женева, у организацији Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces and International Institute for Strategic Studies,

- International Challenges to Peace and Security in the New Millennium, септембар 2002. године, Солун, у организацији Institute of International Public Law and International Relations,
- Europe beyond the Union: Human Rights and The Rule of Law", март 2003. године, Франкфурт на Одри, у организацији European University Viadrina,
- Slovenia After the Year 2004 – A Gateway Between the EU and South-Eastern Europe, септембар 2003. године, Копар, у организацији University of Primorska - Science and Research Centre of Koper, 23 – 25 September 2003, Koper,
- Third High Level Think Tank Symposium From Suzhou Summit onwards: Think Tank Exchanges in Support of 16+1 Cooperation, decembar 2015. godine, Peking, у организацији Института за европске студије Кинеске академије друштвених наука и мреже 16+1,
- Fourth High Level Think Tank Symposium, China-CEE: Prospects for the next five years, децембар 2017, Пекинг, у организацији Института за европске студије Кинеске академије друштвених наука и мреже 16+1.

Докторска дисертација мр Ивоне Лађевац под називом „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“ написана је на 198 страница, од којих 148 страна чини основни текст. Састоји се из следећих целина: *Теоријско-методолошког оквира истраживања* (Проблем истраживања - Одређивање научног и друштвеног значаја проблема истраживања, Резултати досадашњих истраживања (извори података); Предмет истраживања - Прелиминарно одређење предмета истраживања, Теоријски оквир истраживања, Операционално одређење предмета истраживања - Садржинско одређење, Просторно, временско и дисциплинарно одређење; Циљеви истраживања - Друштвени циљ истраживања, Научни циљ истраживања; Оправданост истраживања - Друштвена оправданост истраживања, Научна оправданост истраживања; Основна истраживачка питања и методе истраживања), *Историјски преглед развоја односа Русије и Кине* (Односи Совјетског Савеза и Народне Републике Кине током XX века – од другарства, преко конфронтације и нормализације, до стратешког партнерства - Развој партнерских односа Руске Федерације и Народне Републике Кине; Заједничка декларација о мултиполарном свету и стварању новог међународног поретка; Уговор о добросуседству, пријатељству и сарадњи; Појам стратешког партнерства), *Главни изазови савремених односа Руске Федерације и Народне Републике Кине* (Односи РФ и НРК са САД и

ЕУ; Регион Централне Азије као безбедносни изазов Руске Федерације и Народне Републике Кине - Одређење/дефинисање појма Централноазијског региона (ЦАР); Државе Централноазијског региона и њихови односи са Руском Федерацијом и Народном Републиком Кином – Казахстан, Узбекистан, Туркменистан, Киргистан, Таџикистан), *Сарадња Руске Федерације и Народне Републике Кине* (Економска и трговинска сарадња; Сарадња у сектору енергетике и значај енергетске безбедности у односима две земље; Војно-техничка сарадња; Сарадња у области науке, образовања, културе и екологије; Сарадња у пограничним областима; Руско-кинески односи у оквиру мултилатералне сарадње - Шангајска организација за сарадњу, БРИКС, Русија, Индија, Кина – РИК, Организација уједињених нација), *Домети, могућности и ограничења стратешког партнерства Руске Федерације и Народне Републике Кине* (Домети стратешког партнерства; Могућности унапређења стратешког партнерства; Ограничења стратешког партнерства), *Закључна разматрања*.

Приложена литература садржи 294 библиографске одреднице и то 32 монографије, 160 научних чланака, 45 докумената и 57 медијских извора. Дисертација садржи две табеле, седам графикана и шест мапа.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња, у дисертацији „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“, констатује да међународни односи обилују примерима разнородних околности и фактора који утичу на државе да се уместо односа конфронтације одреде за односе савезништава и/или партнерстава. У позадини таквих одређења увек лежи интерес очувања територије и становништва, као и, у оној мери у којој је то могуће, политичке стабилности.

Савремени међународни односи, под утицајем глобализације и њоме узроковане растуће међузависности, карактеришу се, између осталог, новим изазовима и претњама на које није увек лако наћи одговор. Управо ти нови изазови и начини њиховог превазилажења упућују државе на нове облике сарадње и ступање у партнерске односе. Кандидаткиња истиче да је један од таквих примера стратешко партнерство између Русије и Кине чијим су закључивањем обе државе предупредиле многе потенцијалне ризике и претње.

Односи Русије и Кине одувек су били сложени и проткани мањом или већом дозом неповерења, али никада нису прерастали у отворене војне конфронтације. Бројни

неспоразуми око утврђивања граница, освајање Сибира, ширење Царске Русије до Сахалина, оснивање Монголије, грађански ратови у обе земље, ривалство две комунистичке државе, и други историјски моменти, нису резултирали већим међудржавним сукобима. Истакнута историјска чињеница делује помало нестварно, ако имамо у виду буран развој једног и другог царства и потоњих држава, као и бројне историјске примере на другим крајевима света, препуне сукобима и крвавим разрачунавањима у тежњи за ширење утицаја и успостављање сопствене доминације. Независно од разлога који су условили такво стање ствари, извесно је да одсуство ратног наслеђа омогућава савременој Русији и Кини да своје односе уређују на прагматичним темељима – у складу са властитим економским и другим интересима који функционишу изван постулата политичке идеологије или вредносних претпоставки култура.

Нема сумње да ће Народна Република Кина (НРК) доминирати у свету током 21. века. Земља се налази на узлазној путањи своје геостратегијске моћи. Тај успон не може у потпуности да се изрази квантитативно, али и основни показатељи економског и општег прогреса говоре да се дешавају радикалне промене, не само унутар државе, већ и на глобалној слици света.

Актуелни спољно-политички, социјално-економски па и војно-технички положај Русије, у поређењу са Сједињеним Америчким Државама (САД) и НРК знатно је скромнији, али њен геоклиматски распоред, огромни природни ресурси, нуклеарни штит, интелектуални потенцијал грађана и огромно историјско искуство, говоре да ће ова земља имати све виднију улогу у међународним односима. Познато је да се геополитичка улога Русије током последњег столећа неколико пута радикално мењала заједно са целокупном "архитектуром" света, али је чињеница да је то држава која је увек, на овај или онај начин, била респективни субјект међународних односа.

После Првог светског рата и Велике Октобарске револуције, Совјетска Русија, а затим и Совјетски Савез, практично су били искључени из списка "великих држава" којима је, уз одређена неслагања, ипак припадала Руска Империја. После Другог светског рата, СССР је постао друга "супердржава" света. Рушење СССР у оквиру "перестројке" и деградација Руске Федерације током "тржишних реформи" 90-их година прошлог века, поново су поставили државу у положај геополитичког "преживљавања". Обнављање система државно-монополског капитализма после доласка на власт Владимира Путина, вратило је земљу у ред "великих држава". На тај начин, место Русије у светском систему је нестабилно, али никада није значило одлазак на периферију светске политике.

Поред историјског наслеђа и евидентног постојања унутрашњих разлога за сарадњу, један од узрока убрзаног развоја свеобухватних односа између Русије и НРК, свакако је и њихово незадовољство светским поретком креираним од стране САД.

Извесно је да ће стратешко партнерство између Русије и Кине умногоме обележити 21. век. Могућности за његов даљи развој су велике, а његови потенцијални домети, вероватно, још и већи.

За сада, односи Кине и Русије се одвијају онако како су обе земље и планирале. У овој фази, будући да обе имају потребу за снажењем својих унутрашњих економских прилика, акценат је на јачању привредних веза. Међутим, ништа мање значајне нису ни политичке везе које се пре свега огледају у заједничким акцијама у међународним организацијама које имају за циљ ревитализацију примене основних принципа међународног права. Сви наведени облици учвршћују везе између Русије и Кине. Логичан след развоја партнерских односа, али и његов највиши степен, било би постизање споразума о неком виду војне сарадње.

Темељи стратешког партнерства између Русије и Кине постављени су деведесетих година XX века и узлазно су се развијали, почев од заједничке изјаве о пријатељству, преко „стратешких, односа сарадње и партнерства...“, до потписивања Уговор о добросуседству, пријатељству и сарадњи 16. јула 2001. године.

Честе посете на највишим нивоима довеле су до склапања и бројних уговора у областима од стратешког значаја, на чијим ће се темељима даље развијати односи две земље. Посебно се истичу споразуми у области трговинске размене, захваљујући којима је Кина постала први спољнотрговински партнер Русије.

Велику пажњу, у светским оквирима, побудила је сарадња ове две земље на пољу енергетике. Интересовање за развој те области партнерства, нарочито је порасло након увођења санкција Русији од стране Европске уније и САД.

У раду кандидаткиња скреће пажњу да је управо у то време дошло до потписивања посебно значајних тзв. “гасних споразума” између Русије и Кине. Уговори (укупне вредности 400 милијарди долара) потписани су на период од 30 година чиме је Русији знатно умањена штета нанета међународним санкцијама.

Управо у смислу сагледавања главних аспеката руско-кинеског стратешког партнерства у контексту глобалне безбедности и проширивања постојећих научно доказивих и искуствено проверивих сазнања о њему, дефинисан је основни задатак овог истраживања.

Формирање целовитог научног објашњења стратешког партнерства Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности јесте суштина научног доприноса дисертације, што је, по мишљењу Комисије, у потпуности и достигнуто.

Конкретни резултати до којих је дошла кандидаткиња су проширивање, продубљивање и систематизација научно-искуствених сазнања о стратешком партнерству Руске Федерације и Народне Републике Кине; научни опис и објашњење нормативног оквира тог партнерства, његових принципа и механизма; научна прогноза даљих праваца развоја стратешког партнерства РФ и НРК у контексту глобалне безбедности; провера комбинованог метода у формулисању научних објашњења природе односа чланица стратешког партнерства; допринос разумевању стратешког партнерства РФ и НРК и емпиријско утврђивање импликација постојања стратешког партнерства на глобалну безбедност.

3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ СЕ ПОЛАЗИЛО У ИСТРАЖИВАЊУ

С обзиром на карактер и циљеве овог истраживања, оно је засновано на генералном, широком и неспецифичном хипотетичком оквиру, који обухвата испитивање сета истраживачких питања постављених уз уважавање теоријско-појмовног оквира, оквира за анализу, предмета истраживања и постављених циљева, као и чињенице да је истраживање контекстуалног, дескриптивног и експлоративног карактера. У том смислу, основни оквир истраживања омеђен је следећим питањима:

1. Да ли је промена односа снага у међународним односима, у контексту перцепције глобалне безбедности, условила промену приоритета спољне политике Руске Федерације и Народне Републике Кине?

2. Да ли у условима трансформације структуре светског политичког система РФ и НРК спроводе политику међусобног приближавања која има за циљ стварање равнотеже снага у међународним односима?

3. Да ли РФ и НРК подижу ниво својих односа и склапају стратешко партнерство са циљем постизања равнотеже снага, али и очувања националне безбедности?

4. Да ли стратешко партнерство РФ и НРК утиче на раст потенцијала моћи ове две земље и појединачно и збирно?

5. Да ли перцепција глобалне безбедности РФ и НРК директно утиче на обухват стратешког партнерства, као и на његово усложњавање?

6. Да ли се раст потенцијала моћи ове две државе одражава истовремено на два нивоа – регионалном и глобалном?

Имајући у виду да је ово истраживање контекстуалног, дескриптивног и експлоративног карактера, Комисија сматра да је кандидаткиња поставила одговарајућа истраживачка питања. Истраживањем је потврђена тврдња да се, у условима промењеног односа снага у светском политичком систему, РФ и НРК опредељују за стратешко партнерство, због чега су искључиво окренуте ка стварању равнотеже снага.

4. КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Истраживање је реализовано кроз шест сегмената.

У првом делу рада, даје се преглед постојећег научног фонда о предмету истраживања и указује да приближавање Русије и Кине није изненађујуће нити неочекивано. Две суседне државе повезују економски, геополитички и безбедносни интереси. Иако се обе и по појединачним географским, економским и војним показатељима, као и по политичком значају, убрајају у водеће земље света, њихов партнерски однос их чини далеко снажнијим у односу на остале. Сем тога, обе земље деле исте ставове у вези са реформама међународних политичких и финансијских институција, али и са потребом очувања и поштовања принципа међународног права који се односе на територијални интегритет и суверенитет, другим речима поштовањем Повеље Уједињених нација.

Апсолутна доминација једне државе, или макар утисак да таква доминација постоји, у међународним односима, представља изазов осталим државама, те се оне, уколико већ не могу саме да достигну такмаца, опредељују за савезе са себи сличнима како би осујетиле актуелног хегемона. У савременим међународним односима, ову хипотезу потврђују односи Русије и Кине. Нема сумње да је непосредан узрок убрзаног развоја свеобухватних односа између ове две земље њихово незадовољство светским поретком предвођеним Сједињеним Америчким Државама (САД).

САД свој доминантан положај утврђују било ангажовањем сопствених војних капацитета, било кроз акције НАТО-а који је, опет под њиховим пресудним утицајем, у последње две и по деценије знатно проширио не само чланство, већ и сферу утицаја. Границе

овог савеза значајно су померене ка Русији премда су овој држави непосредно пре уједињења две Немачке дата обећања да се, у замену за њено непротивљење том чину, НАТО неће ширити на исток.

У суштини, овај део дисертације, под насловом: **„Теоријско-методолошки оквир истраживања“** (стр.1-25), представља извод из плана реализације истраживања сачињеног на почетку истраживачког процеса. У том контексту, посебно је нагласила фрагментарност досадашњих истраживања и недовољно развијен теоријски оквир. Уз указивање на потребу прецизног дефинисања појмова, кандидаткиња је наговестила исцрпну дескрипцију и класификацију појавних облика предмета истраживања, што је у потпуности и реализовано.

Наглашавајући комплексност предмета истраживања, истакнута је нужност интегративног проучавања, које обухвата све његове димензије. То подразумева примену методологија различитих наука (политиколошких, социолошких, безбедносних и других). Сагласно томе, конципиран је хипотетички оквир истраживања.

У другом делу рада, под називом: **„Историјски преглед и развој односа Русије и Кине“** (стр.26-45), дат је историјски преглед развоја односа између Руске Федерације и Народне Републике Кине од почетка XX века на овамо. Њихови међусобни односи кретали су се циклично-периодично, али, и поред повремених озбиљних заостравања, никада нису ескалирали у отворени сукоб. Опште стање у међународним односима је, такође, имало утицаја на њих. Најупечатљивије промене наступиле су са крајем Хладног рата и наговештајима униполарног света.

Темељи стратешког партнерства између Русије и Кине управо су и постављени деведесетих година XX века. Најпре је 1992. године, приликом посете тадашњег руског председника Бориса Николајевича Јељцина Кини, донета заједничка изјава о пријатељским односима, да би 1994. године, током узвратне посете кинеског председника Ђанга Цемина Москви, оба председника изјавила да су успоставили „конструктивне партнерске односе оријентисане ка 21. веку“ (“constructive partnership relations oriented toward the 21st century”). Приликом наредне посете Јељцина Кини, априла 1996. донета је и Заједничка декларација којом је, између осталог, указано, да је, због чињеница да и даље делују “хегемонизам, политика силе и притисака“, неопходан развој мултиполарног света.

Већ наредне, 1997. године, на самиту одржаном у Москви, двојица председника објавила су „Заједничку декларацију о мултиполарном свету и стварању новог међународног

поретка“ (Росийско-Китайска Совместная Декларация о Многополярном Мире и Формировании Нового Международного Порядка). Са нарочито великом пажњом Декларација је пропраћена у Сједињеним Америчким Државама. По мишљењу многих стручњака за међународне односе она је представљала директан изазов њиховом положају хегемона у постхладноратовском добу. Таква реакција углавном је изазвана деловима декларације у којима Русија и Кина објављују да ће „у духу партнерских односа, радити на промовисању мултиполарног света и успостављању новог светског поретка“. По њиховој замисли, такав поредак би се морао заснивати на односима разумевања и узајамног поштовања свих земаља, једнакости, дијалога и сарадње, док би хегемонизам, политика моћи, конфронтација и сукоби били искључени. Истовремено, у Декларацији се истиче да није прихватљива ни подела држава на „велике и мале, јаке и слабе, богате и сиромашне“, будући да су све оне равноправне чланице међународне заједнице. У том духу, ниједна држава нема право да, користећи политку силе, намеће себе као хегемона, нити да монополизује светски поредак.

Трећи део: „**Главни изазови савремених односа Руске Федерације и Народне Републике Кине**“ (стр.46-82), посвећен је, на шта упућује и сам назив, главним безбедносним изазовима јачања моћи Руске Федерације и Народне Републике Кине са којима се оне срећу, како у њиховим међусобним односима тако и у односима са водећим светским центрима моћи. Као најзначајнији изазов у билатералним односима издваја се регион Централне Азије. Од водећих центара моћи, у фокусу су САД и ЕУ.

У четвртном делу: „**Сарадња Руске Федерације и Народне Републике Кине**“ (стр.83-119), обрађени су резултати сарадње у областима економије, енергетици, војно-техничкој сарадњи, сарадње у области науке, образовања, културе и екологије, као и сарадњи у мултилатералним форумима (Шангајској организацији за сарадњу, БРИКС, Русија Индија Кина – РИК и Организацији Уједињених нација). Мултилатерална сарадња за Русију и Кину представља значајну компоненту.

„**Домети, могућности и ограничења стратешког партнерства Руске Федерације и Народне Републике Кине**“ (стр.120-144), као пети део, разматрају досадашње резултате стратешког партнерства, могућности које још увек нису искоришћене, али и постојећа ограничења.

У закључним разматрањима, кандидаткиња је сумирала резултате истраживања. Тај део дисертације садржи ретроспективу свих поглавља дисертације у којој је добро уочено и истакнуто тежиште по свим истраживаним елементима.

У смислу предвиђања будућих догађаја, ауторка констатује да је вероватније да ће разлози за, превладати над разлозима против партнерства ове две земље што ће, без сумње, имати утицаја и на укупне савремене међународне односе.

5. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња је својим истраживањем дала веома значајан научни и друштвени допринос у областима студија безбедности, политичких наука, теорије међународних односа и геополитике, које се тичу обрађиване теме.

Будући да у домаћој академској литератури тема стратешког партнерства Руске Федерације и Народне Републике Кине није целовито обрађивана, резултати овог истраживања требало би да допринесу проширивању и продубљивању постојећих сазнања о тој веома важној и све актуелнијој проблематици.

Кандидаткиња је користила обимну и релевантну литературу писану на различитим језицима и насталу на темељу различитих политичких и идеолошких опредељења, што ће свакако резултирати појавом нових питања и бројних истраживачких изазова. Докторска дисертација мр Ивоне Лађевац: „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“, је значајан научно-истраживачки у подухват у области више научних дисциплина.

Научни допринос теме заснива се, пре свега, на чињеници да она није обрађивана у нашој и, нама познатој, светској научној литератури у облику јединственог научног дела, те је ова докторска дисертација потпуно оригинална.

Научни допринос огледа се и у научном циљу и значају обраде теме. Њен циљ – научно објашњење, нуди резултанту вишедисциплинарног достигнућа – из домена политичких наука, наука безбедности, науке о међународним односима и геополитике.

Друштвени допринос огледа се у унапређивању сазнајних и институционалних капацитета државе који могу да се користе на међународном плану.

С обзиром на стратешко опредељење Републике Србије да своју спољну политику темељи на четири стуба, од којих су два: сарадња са Руском Федерацијом и Народном

Републиком Кином, резултати овог истраживања могу бити од значајне помоћи релевантним државним и друштвеним институцијама, у циљу унапређења односа са поменутиим земљама.

6. ЗАКЉУЧАК

На основу изведеног истраживања, може се тврдити да је кандидаткиња показала смисао за научно-истраживачки рад на задатој теми, чија је истраживачка обрада научно потребна и друштвено оправдана. Активности које су се испољиле током израде докторске дисертације, потпуно су у складу са до сада показаним научним интересовањем, способностима кандидаткиње и њеним професионалним опредељењем.

Кандидаткиња је изабрала веома актуелну и перспективну тему. Структура садржаја дисертације поштује принципе општости и конкретизације истраживања и начела прецизности, реалности и ограничења. Она омогућава свођење предмета истраживања у научно прихватљиве оквире за спознају и детерминацију појава, и приказ резултата истраживања.

Комисија констатује да су као научни циљеви, научно објашњење и научна дескрипција стратешког партнерства Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности, сасвим постигнути у оквиру докторске дисертације кандидаткиње, као и да је остварен и друштвени циљ његовог истраживања који се огледа у доприносу решавања конкретних друштвених проблема.

Посматрано са научног становишта треба истаћи да је од посебног значаја и то што ће нова сазнања која се односе на предмет истраживања омогућити даље континуирано истраживање ове проблематике, која ће, са неминовним развојем мултиполаризма, привлачити све већи број заинтересованих субјеката међународних односа.

Коришћена литература дала је веома добру грађу за израду докторске дисертације. Приложени списак литературе доприноси уверењу Комисије да је кандидаткиња имала у свом раду, уз богате документационе изворе, и квалитетно одабрану библиографску теоријску подршку. Опредељење кандидаткиње да се у свом истраживању користи референтном домаћом и страном литературом, другим документима, као и избор релевантних метода истраживања учвршћује закључак Комисије о свеобухватно исправној и модерној методолошкој усмерености кандидаткиње. Велики број умесних фуснота у докторској дисертацији кандидаткиње доприносе квалитету и научној валидности овог рада.

Рад је писан једноставно, разумљиво, лаким стилем и језиком, са несумњиво солидним познавањем теорије и праксе од стране кандидаткиње. Докторска дисертација кандидаткиње мр Ивоне Лађевац обрађује научно значајну и сложену стварност, а постигнути резултати истраживања представљају важан допринос, како у смислу ваљаног обухвата теме, тако и у стварању могућности њеног даљег и још дубљег сагледавања.

Анализом и критичком оценом докторске дисертације Комисија закључује да је дисертација мр Ивоне Лађевац написана у складу са усвојеном пријавом и одобрењем Наставно-научног већа Факултета безбедности Универзитета у Београду.

7. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу укупне и критичке оцене садржаја докторске дисертације, чланови Комисије оцењују да докторска дисертација кандидаткиње мр Ивоне Лађевац, под насловом: „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“, представља самостално научно дело, настало самосталним истраживачким радом, и да као такво има довољну теоријску и практичну вредност да би могло бити јавно брањено.

Имајући у виду значај истраживања и проблематике, резултате истраживања и изведене закључке, Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидаткиње мр Ивоне Лађевац: „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“ и Наставно-научном већу Факултета безбедности Универзитета у Београду

ПРЕДЛАЖЕ

да прихвати позитивну оцену докторске дисертације и да одобри њену јавну одбрану.

1. Да прихвати позитивну оцену докторске дисертације кандидаткиње мр Ивоне Лађевац, под насловом: „Стратешко партнерство Руске Федерације и Народне Републике Кине у контексту глобалне безбедности“;

2. Да стави на увид јавности оцењену дисертацију и ову оцену, у законом предвиђеном року;
3. Да Реферат о завршеној докторској дисертацији и своју одлуку о усвајању реферата, достави на сагласност надлежном Већу научних области Универзитета у Београду;
4. Да Наставно-научно веће Факултета безбедности, по добијеној сагласности, образује Комисију за одбрану и одобри јавну одбрану ове докторске дисертације.

У Београду, 05.07.2018. године

КОМИСИЈА:

1. проф. др Жарко Обрадовић, председник,
2. доц. др Милан Липовац, члан,
3. проф. др Зоран Јефтић, члан,
4. проф. др Бранислав Ђорђевић, члан,
5. проф. др Мирослав Младеновић, члан